

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5Cdo/301/2015                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1210223148                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 26.10.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Helena Haukvitzová       |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:1210223148.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a členov senátu JUDr. Soni Mesiarkinovej a JUDr. Mariána Sluka, PhD., v spore žalobcu W. N., miestom podnikania vo T., IČO: 11 907 002, zastúpeného advokátskou kanceláriou Bugala-Ďurček, s.r.o., sídlom v Bratislave, Drotárska cesta 102, proti žalovanej Generali Poist'ovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Lamačská cesta 3/A, IČO: 35 709 332, zastúpenej advokátskou kanceláriou MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Laurinská 3, o náhradu škody vo výške 259 639,45 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 51C/200/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. mája 2014 sp.zn. 8Co 384/2013, takto

### rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 15. februára 2013, č.k. 51C/200/2010-606 žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 7 147,70 €. Rozhodol tak s odôvodnením, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v konaní, keď nepreukázal existenciu ani jedného z predpokladov vzniku nároku na náhradu škody voči žalovanej v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nárok uplatnený žalobcom v konaní nebolo možné považovať za škodu v zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože pri určení výšky škody sa vychádza z ceny veci v čase poškodenia, ktorú žalovaná žalobcovi už vyplatila. Pokiaľ žalobca svoj nárok odvodzoval od nesplnenia povinnosti žalovanej vyplývajúcej z poistných podmienok, nešlo o škodu ale o doplatenie poistného plnenia, na ktoré však žalobcovi nevznikol nárok pre nesplnenie podmienok stanovených poistnou zmluvou pre tento prípad. Okrem toho medzi uplatnenou škodou a žalobcom tvrdeným porušením povinnosti žalovanej z poistnej zmluvy nebola príčinná súvislosť, pretože k skutočnej škode na majetku žalobcu došlo v dôsledku požiaru, na ktorom žalovaná nemala žiadnu účasť. V rovine nepreukázaných tvrdení ostal aj žalobcom uplatňovaný nárok na ušlý zisk. Napokon

porušenia prevenčnej povinnosti v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka sa dopustil práve žalobca tým, že v lehote 3 rokov od vzniku poistnej udalosti nepostavil podľa čl. 7 bod 3 písm. a/ v spojení s bodom 11 VPP novú budovu. Nárok na náhradu škody za poškodenie susednej budovy ubytovne zamietol súd z dôvodu, že žalobca nepredložil žalovanej účtovné doklady za účelom posúdenia jeho nároku v zmysle poistnej zmluvy. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca.

2. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 27. mája 2014 sp.zn. 8Co 384/2013 napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania vo výške 1 142,71 €. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a s jeho odôvodnením súladným s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., na ktoré v podrobnostiach odkázal. Doplnil, že v spore bolo rozhodujúce znenie článku 7, bod 3 písm. a/ VPP, v zmysle ktorého žalobcovi mal vzniknúť nárok na poistné plnenie vo výške nákladov vynaložených na výrobu novej veci rovnakého druhu a kvality, ako bola poistená zničená vec. Preto bol správny postup žalovanej, ktorá v rámci šetrenia poistnej udalosti zisťovala charakter poistnej stavby bez ohľadu na to, ako bola označená v poistnej zmluve. Žalobca sa mal primárne domáhať svojich nárokov z titulu doplatenia poistného plnenia a neprináleží mu domáhať sa tohto nároku z titulu náhrady škody. Navyše ani v prípade vybudovania novej budovy nemusel žalobcovi vzniknúť nárok na zaplatenie poistného plnenia v dojednanej výške. V rozpore s výsledkami dokazovania bolo tvrdenie žalobcu, že budova nebola využívaná ako sklad a to najmä s poukazom na znalecký posudok vyhotovený v rámci konkurzného konania, v ktorom žalobca túto budovu nadobudol, ako aj obsah výpovede samotného žalobcu v rámci trestného konania. Odvolací súd sa nestotožnil ani s argumentáciou žalobcu, že príčinou nevybudovania stavby žalobcom bol list žalovanej z 25. septembra 2009. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods.1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

3. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadol dovolaním žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Prípustnosť ako aj dôvodnosť dovolania výslovne odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 ods.1 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom) a ustanovením § 241 ods.2 písm. c/ O.s.p. (rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení). Vytýkal súdom, že rozhodli na základe nedostatočne a nesprávne zisteného skutkového stavu, nezaoberali sa ním vznesenými argumentmi a nevykonali dôkazy, ktoré navrhol. Odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa považoval za nepreskúmateľné, nedávajúce odpoveď na kľúčové otázky sporu. Následne v dovolaní podrobne rozobral skutkové a právne otázky sporu. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná považovala dovolanie za neprípustné a aj nedôvodné, rozhodnutia súdov nižšieho stupňa sú podľa jej názoru správne a dostatočne odôvodnené. Vo vyjadrení prezentovala svoje argumenty k skutkovým a právnym otázkam sporu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

7. Žalobca dovolaním napadol potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky

rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 a 2, 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalobcom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

9. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

10. Žalobca videl odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že rozhodnutia súdov nižšieho stupňa neboli dostatočne odôvodnené, nereagovali na jeho argumentáciu v konaní, neodpovedali na kľúčové otázky sporu a v dôsledku toho boli nepreskúmateľné.

11. K tejto námietke dovolací súd odkazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

12. V zmysle citovaného stanoviska bola vada nepreskúmateľnosti rozhodnutia namietaná dovolateľom považovaná za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá však v súlade s doterajšou konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu prípustnosť dovolania nezakladala (pozri napr. sp. zn. 3 MCdo 16/2008 a 6 Cdo 84/2010, 5 MCdo 10/2010, 3 Cdo 166/2012, 4 Cdo 107/2011).

13. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížila k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci bol dôvod pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

14. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa) spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, pričom odvolací súd sa náležitým spôsobom zaoberal aj odvolacou argumentáciou žalobcu. Obe rozhodnutia súdov nižších stupňov boli založené na tom právnom názore (pzn. správnosťou, ktorého sa dovolací súd nezaoberal), že žalovaná postupovala v súlade s VPP, keď žalobcovi poskytla poistné plnenie vo výške zodpovedajúcej skutočnej hodnote zničenej veci (skladu), teda bez ohľadu na to, ako bola v poistnej zmluve z hľadiska druhového označená. Týmto dali zároveň odpoveď na argumentáciu žalobcu, prečo mu nevznikol nárok na doplatenie poistného plnenia vo výške nákladov zodpovedajúcich výstavbe novej budovy iného druhu a kvality. Svoje právne závery opreli o zistený skutkový stav a vykonané dôkazy, pričom ich konštatovanie, že budova žalobcu nebola používaná ako jedáleň vychádzalo z výsledkov

vykonaného dokazovania. Otázka ako súdy vyhodnotili dôkazy a argumenty žalobcu a ako ich relevantnosť vo vzťahu ku konečnému rozhodnutiu vyhodnotili, nie je vecou náležitosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia ani jeho preskúmateľnosti (pokiaľ odôvodnenie obsahuje zreteľné úvahy súdu logicky ústiace do výroku rozhodnutia), ale vecou voľného hodnotenia dôkazov, v rámci ktorého súd dospieva k svojmu rozhodnutiu a to nemôže byť predmetom dovolacieho prieskumu. Napokon súd prvej inštancie v odôvodnení tiež vysvetlil, prečo nevykonal aj ďalšie dôkazy (výpovede svedkov) navrhované žalobcom (viď str. 9 rozhodnutia súdu prvej inštancie).

15. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

16. Žalobca odňatie možnosti konať pred súdom videl aj v tom, že rozhodnutie súdu nebolo založené na správnom a úplnom zistení skutkového stavu, pretože neboli vykonané ním navrhované dôkazy. K tejto námietke dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nešlo o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

18. Súd nebol viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nebol povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonal všetky stranou navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladal prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom súd neodňal strane možnosť konať pred súdom (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

19. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nebolo vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotil niektorý z vykonaných dôkazov, mohlo byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladala prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (pozri tiež uznesenia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

20. Ani žalobcom tvrdené nesprávne právne posúdenie veci súdom prípustnosť dovolania nezakladalo (viď R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014), preto sa dovolací súd námietkami žalobcu nemohol zaoberať.

21. V danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.